

Перелік посилань:

1. Зубенко В. В. *Мировая экономика и международные экономические отношения* : [учебник и практикум для академического бакалавриата] / В. В. Зубенко, О. В. Игнатова, Н. Л. Орлова, В. А. Зубенко. – М. : Юрайт, 2016. – 409 с.
2. Гронтковська Г. Е. *Міжнародна економіка* : навч. посіб. / Г. Е. Гронтковська, О. І. Ряба, А. М. Венцурик, О. І. Красновська. – К. : Центр учбової літератури, 2014. – 384 с.

ОСНОВНІ ЕЛЕМЕНТИ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВИ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

В.М. Кудрявцев, к.е.н., доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Створення ефективної та прийнятної для суспільства системи державного управління, яка мала б можливість оперативно діяти в непростих реаліях української ринкової економіки, забезпечувати постійний баланс економічних інтересів в державі, повинно стати ключовою умовою для захисту від дестабілізуючого впливу системи загрозливих факторів.

Стан економічної безпеки повинен стати головним критерієм оцінки ефективності державної економічної політики та діяльності владних структур в процесі визволення української економіки від тенет світової фінансової кризи.

Складовими частинами діяльності держави в системі забезпечення економічної безпеки є:

1. Побудова системи економічної безпеки, планування та ресурсне забезпечення її діяльності.

Система забезпечення економічної безпеки включає органи законодавчої, виконавчої та судової влади, суб'єктів господарювання та суспільні інституції, які приймають участь в забезпеченні економічної безпеки відповідно діючого законодавства, а також звід законів, правил та нормативних актів, які регламентують відносини в сфері економічної безпеки. Ще раз треба наголосити на тому, що постійна та ефективна діяльність цієї системи є запорукою та обов'язковою умовою забезпечення економічної безпеки України.

На сучасному етапі розвиток системи економічної безпеки потребує:

а) подальшої розробки та удосконалення правових основ розвитку та функціонування системи забезпечення економічної безпеки;

б) вдосконалення системи підготовки та перепідготовки кадрів державного управління, які б мали технічну можливість здійснювати: стратегічне планування та оперативне регулювання на рівні центральних органів влади; менеджмент економічної діяльності та кваліфіковане надання послуг суб'єктам економічної діяльності;

в) організації та подальшої розробки системи критеріїв і оцінки параметрів (нормованих, граничних й критичних значень) економічної безпеки, вихід за рамки яких являє собою загрозу економічній безпеці та потребує негайних економіко-політичних заходів;

г) визначення системи репрезентативних показників (індикаторів) стану економічної безпеки та організації їх відображення на постійній основі в державній системі статистики;

д) організації моніторингу системи індикаторів, що потребує визначення основних джерел формування первинної інформації, центрів її обробки, комунікаційних каналів та порядку її надання до відповідних органів державної влади, а також встановлення порядку здійснення моніторингу з використанням системи показників економічної безпеки;

е) створення інформаційно-аналітичних систем для оцінки, розробки, прогнозів і підготовки рішень в сфері економічної безпеки;

є) впровадження механізму гнучкого регулювання та маневрування державними стратегічними резервами (паливно-енергетичними, продовольчими тощо), який забезпечував би відхилення чи пом'якшення негативного впливу від різкої небажаної зміни ситуації на зовнішньому та внутрішньому ринках, занадто великої залежності від імпорту української економіки та ін.

2. Виявлення загроз, розробка заходів та практичні дії стосовно нівелювання пагубного впливу факторів, локалізації та ліквідації наслідків проявлення загроз.

Виявлення загроз для об'єктів економічної безпеки повинно проводитися відповідними органами державної влади з використанням науково обґрунтованої методичної бази та даних моніторингу.

Заходи та практичні дії стосовно попередження та усунення негативних факторів і ліквідації наслідків прояву загроз мають розроблятися міністерствами, відомствами та іншими органами

державної влади відповідно до їх компетенції з врахуванням подій, проблем та тенденцій світового економічного розвитку, реальної ситуації в економіці, соціальній та правоохоронній сферах.

3. Взаємодія з іншими державами та міжнародними організаціями в сфері забезпечення економічної безпеки.

Взаємодія з іншими державами та міжнародними організаціями в сфері забезпечення економічної безпеки здійснюється в рамках укладення угод та домовленостей в таких формах:

- проведення консультацій;
- обмін фахівцями та експертами щодо рішення проблем економічної безпеки, які відображають свій взаємний інтерес;
- розробка і реалізація загальних програм і заходів, що направлені на нейтралізація впливу загрозливих факторів та ліквідацію таких явищ, що носять загрозливий регіональний та глобальний характер.

ЄВРОПЕЙСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА ПРАКТИКА: МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ В УКРАЇНІ

О.М. Кушніренко, к.е.н., доцент

ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України», м. Київ

Зовнішньоторговельні чинники сьогодні є визначальними для відновлення економічного розвитку України та забезпечення макроекономічної стабільності. Інтеграція національної економіки до глобального торговельного простору перебуває у тісному зв'язку з діяльністю міжнародних організацій, зокрема СОТ. Набуття Україною 6 травня 2008 року членства в ній призвело до необхідності слідувати правилам СОТ в побудові і реалізації зовнішньоторговельної політики України, що означає курс на відкриття економіки та відмову від протекціоністських заходів, несумісних з правилами міжнародної торговельної системи. Імплементация Угоди про асоціацію між Україною та ЄС призвела до того, що український ринок стає все більше відкритий для іноземних товарів, водночас надає додаткові можливості для просування товарів вітчизняних виробників на європейський ринок.

Це вимагає розробки і впровадження ефективних заходів державного менеджменту з підтримки української промисловості в умовах дії сучасних торговельних угод, що посилює актуальність формування та реалізації ефективної торговельної політики України, використовуючи повною мірою ті торговельні механізми, які успішно застосовують інші країни світу.

Європейська практика свідчить про вагоме значення торговельної політики в фокусі державного управління, що доводить прийняття у 2015 році Ком'юніке «Trade for all – Towards a more responsible trade and investment policy» [1].

Європейська комісія формує систему глобальних правил торгівлі з метою створення глобальної системи справедливої і відкритої торгівлі за допомогою міжнародних організацій, зокрема СОТ. Головною передумовою дії системи глобальних правил торгівлі є сприяння відкритості для торгівлі світової економіки та доступу на глобальний ринок країн, що розвиваються. Другим важливим аспектом відкритої європейської торговельної політики є формування умов для економічного зростання, створення нових робочих місць для європейців шляхом відкриття ринків з ключовими країнами-партнерами. Одним із способів відкриття ринків є проведення переговорів спрощеного доступу і умов для торгівлі та інвестицій в рамках угод про вільну торгівлю [2].

Торгова політика ЄС прагне відкрити нові ринки для європейських експортерів, працівників та інвесторів через усунення бар'єрів на ринках торгових партнерів. Європейська комісія тісно співпрацює з країнами за межами Європи в таких рамках: вирішення проблем для експортерів, розширення можливостей для бізнесу ЄС, щоб отримати рівний доступ до ринків щодо закупівель за межами ЄС, зменшення контрафакцій та піратства європейських товарів, нових можливостей для європейських інвестицій, захисту інтересів товаровиробників у судовій системі згідно зобов'язань СОТ.

Важливим блоком європейської торговельної політики є недопущення несправедливої шкоди європейським компаніям і їх працівникам у випадку недобросовісного імпорту та порушенням ринкового ціноутворення.

Європейська комісія активно використовує торгову політику для зміцнення інших важливих міжнародних цілей: підтримка захисту навколишнього середовища в рамках глобальних змін клі-